

Tiszántúli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József kir. herceg-utca 1. szám

Felelős szerkesztő:
REITZ JÁNOS

Előfizetési ára egy hóra 35000 korona
Egyes szám ára: 1500 korona

Beöthy László

(R. J.) A régi, a boldog Magyarország egyik nemesveretű egyénisége állott az elmúlt vasárnapon csonka Biharország küldöttségének élén Csonkamagyarország kormányzója elé és olyan kijelentéseket tett, olyan hitvallást, amely méltán megérdemli, hogy a trespésbe süllyedt korszak ideálisan embereinek figyelmét ráirányítsuk.

— E vármegyének megvannak százados multra visszatekintő, erősen kidomborodó tradíciói, amelyeket a mi őseinknek mindenkor következő magatartása teremtett meg. Ezek a tradíciók: a magyar lélekből kiolthatatlan királyhűség és a nemzet ősi alkotmányához való tántoríthatatlan ragaszkodáson kívül a szabadelvű irányú bátor követésében nyilatkoztak meg. Ezekhez a megszentelt hagyományokhoz változatlan hűséggel ragaszkodunk... biztosítjuk Főméltóságodat, ránk nyugodtan építhet, mert nem rejtett helyről dróton rángatot bábuk, hanem férfiak állunk itt, akiknek ereje meggyőződésük erejében és bátorsága a lélek bátorságában nyilatkozik meg...

Hess! te csúf, gonosz szellem, amely éveken keresztül szolgálékien illojálisnak tartotta Magyarországot kormányzója előtt a magyar lélekből kiolthatatlan királyhűségnek és a nemzet ősi alkotmányához való tántoríthatatlan ragaszkodásának emlegetését — Hess! te gyűlöletlihegő kor, amely torkára forrasztotta a szót azoknak, akik félénken, dadogva merték emlegetni azt az irányt, amelynek nemes ívelése az újságírás atyamestere Rákosi Jenő szerint kereszténységet, türelmességet, igazságot, humanizmust és esztétikát jelent — ime, akadnak eleddig elvonult, félreállott férfiak és nem rejtett helyekről dróton rángatott bábuk, akik ma már meggyőződésük erejével és a lélek bátorságával nyilatkoztak meg merik vallani a magyar jövő szentháromságát.

Volt idő és még nem is olyan régen, amikor, ha valakinek szegénybéllyeg akartak sütni a homlokára, királyhűségért a lakáj, az ősi alkotmányhoz való tántoríthatatlan ragaszkodásáért a labanc bélyege és szabadelvűségéért a destruktiónak stigmája járt ki. A hajlongó, görnyedő és kocsonyagerincű szolgálékeknek kész prédái voltak azok, akik megállottak rendületlenül meggyőződésük mellett. Valóságos írtó hadjáratot indítottak bizonyos körök az ilyen nem dróton rángatott, bátor emberekre. A királyhűséget még valahogy elfűrték, ha az eszöndesen, passzive nyilatkozott meg, de jaj volt annak, aki a szabadelvűségét merce emlegetni, holott az újabb Magyarország fénykorában ezt a hitet val-

lították a legnagyobbak, Deák Ferenc, Eötvös József, az idősb Andrássy Gyula és Tisza István. De az ellenzék nagyjai, egy Apponyi Albert, egy Beöthy Ákos, egy Szilágyi Dezső is ellentétes közjogi állás pontjuk mellett ezt az irányzatot szolgálták éppen úgy, mint a szélső bal vezérei, egy Irányi Dániel, egy Ugron Gábor, egy Eötvös Károly. És jött egy gyűlölködéstől lihegő törpe kor, amelynek lármás kikiáltói, ügyes akvizitőrjei és önbiztosítói pereátot ordítottak a legdisztingváltabb hang ellen is, — amely a tiszta, a nemes értelemben vett liberáliszmus mellett emelkedett.

Beöthy László az érdem és a geszti kripta csöndes álmódójának szelleméé, amely őt meghihlette, — hogy ez a nemes értelemben vett tiszta liberáliszmus méltó formák között újból elfoglalja a helyét a magyar politikában.

Nincs miért letagadnunk, hogy valamikor mi is ostoroztuk azt a liberalizmust, amellyel az emberek visszaéltek, amelyet az emberek eltorzítottak és valóban a destruktív melegágyává züllesztettek. Nincs eszme, még a legfölségesebb se kerülhet el, amellyel az emberek vissza ne éltek volna. A legtisztább és legnagyobb gondolkör, amely valaha megtermékenyítette a lelket: a kereszténység, ezeket és ezeket küldött a máglyára és a szabadság, egyenlőség és testvériség jegyében éveken át vérben gázolt a sansculottizmus, hogy csak a legkiáltóbb példákat említsük, de ki nek jutna eszébe ezért a keresztény séget okolni és a francia forradalomnak világot átformáló nagy erejét kisebbíteni?

Beöthy Lászlónak Derecskén elmondott üdvözlő beszéde Csonkamagyarország kormányzójához, — egy bátor férfinak nagy cselekedete volt.

Nyíltan és bátran szembe szállt azokkal, akik a szabadelvűség eszméjét, Tisza István politikai hagyatékát tervszerint és előszere-ttel lekicsinylik, miután azt helyesen értelmezni nem tudják és akik a tiszta szabadelvűségben rejlő hatalmas nemzetfejlesztő eszmét pótolni vélik ki nem próbált ködös elméletekkel.

Eljön rövidesen az idő teljessége, amely Beöthy Lászlónak ezt a munkáját az új Magyarország felépítésének egyik legbátrabb és legeredményesebb cselekedetét fogja szignálni, mert ő hessegette el azokat az ártó szellemeket, amelyek a szabad gondolatot, a szabad kritikát megkötötték a politikai, társadalmi és vallási egyenjogúságot gúzsba verték és ezzel ólomsúlyokat raktak a szárnyakra, amellyel röpködni akarunk az új, a nagy, a boldog Magyarország felé.

A halálraítelt Márfy a tábla 6 évi tegyházzal sújtotta

A városi bombamerénylet vádja alól felmentették — Társait azonnal szabadlábra helyezték

Budapest, november 18. A büntetőtörvényszéken ma délelőtt hirdették ki Márfy és társai bünpörében az ítéletet.

A tábla Márfy-t az erzsélevár bombamerénylet, valamint a Rassay Károly és Miklós Andor elleni merénylet ügyében emelt vád alól felmentette, ellenben gyilkosság kísérlete, közcsendháborítás és egyéb büncselekmények miatt 6 évi fegyházra és 1 millió korona pénzbüntetésre, továbbá 10 évi hivatalvesztésre ítéli.

Szabadságvesztés büntetéséből egy évet és 11 hónapot kitöltöttek vett.

Trenkát a tábla hasonlóképpen felmenti a bombamerényletek vádja alól és ugyanolyan címen mint Márfy-t, egy hónapi elzárásra és másfél millió korona pénzbüntetésre ítéli.

Szász Józsefet 20 napi elzárásra és másfél millió korona pénzbüntetésre ítéli.

Márfy kivételével valamennyi vádlottat, miután a vizsgálati fogságukkal szabadságvesztésüket kitöltöttnek vette, nyomban szabadlábra helyezte.

Lendvai beszéde miatt a szociáldemokraták kivonultak az ülésről

A szocializmus és a militarizmus — A nemzetgyűlés mai ülése

Budapest, november 18. A nemzetgyűlés mai ülését 10 óra után nyitotta meg Szeitovszky Béla elnök. A költségvetés első szónoka Lendvai István, aki kijelenti, hogy nem tartja bizalom kérdésének a kormánnyal szemben azt, vajjon valaki elfogadja-e a költségvetést vagy sem és ezért iratkozott fel a költségvetés mellett. A gondolatok, amelyeket el akar mondani. Szé-

chenyi István gondolatainak jegyében állanak. Széchenyi működése és gondolkodása ma is komolyan aktuálisak s úgy érzi, hogy 100 év óta semmi sem történt e gondolatok megvalósítása tekintetében.

— Ha méltók akarunk lenni Széchenyi emlékéhez, igyekeznünk kell megvalósítani az ő törekvéseit. Ennek lényegét abban látja, hogy

a nemzet önismeretét, minden faji és nemzeti erényét fel kell keltenünk és megerősítenünk. Ki kell irtani a nemzetfentartó magyarság minden belső ellenségét és azok eszközeit. Szóvá teszi a nemzetgyűlés elnökéhez intézett nyílt levelét, amelynek megírásakor nem vették személyi motívumok és éppen ezért nem is válaszol a személyes invektívákra.

A mult tanulságait levonva, a nemzet ellenségeivel szemben kiméletet ismernünk nem szabad. Sajnálattal állapítja meg, hogy a kormányzati rendszer, amely a keresztény és nemzeti gondolat jegyében indult el, paktumot kötött a szocialistákkal.

Széchenyi István prófétai érzéssel látta meg a zsidó veszedelmet is, amikor azt mondotta, hogy: — „Ha ti is emancipálni akarjátok a zsidókat, vajjon ki fog emancipálni benneteket tőlük.” — A nemzetgyűlés elnöke mint maga is mondotta, nem belső meggyőződésből, hanem tisztán politikai okokból változtatta meg az emléktáblán a „rémuralom” kifejezést. Kérdi, ki sértette meg jobban a nemzetgyűlés méltóságát, ő-e, vagy azok, akik botrányal fenyegetőzve lelki terror alá vették a nemzetgyűlés elnökét. A szociáldemokraták meg sem jelentek az ünnepségen. Nem nevezhető másnak, mint rémuralomnak az a korszak, amikor a nyomdákat rombolták a nép nevében és kiszolgáltatták az országot az ellenségnek.

— Nemcsak a rémuralom szót kellett volna megváltoztatni, hanem politikai engedményeket tettünk, hanem a művész egész munkáját, mert az emléktábla a rémuralom gondolatának megtestesítője. Ugy látszik a halottak sem nyugszanak bele a szöveg megvál-

toztatásában, mert a rémuralom szó kétbetűje ékezetét nem lehetett eltüntetni. Ma is ott van, mintha Tisza István gróf ujjja volna és figyelmeztetné a nemzedéket arra, hogy mártírjágáért nem ezt érdekelte.

— Vigyáznunk kell, mert a felforgatás munkáját már egyszer megismertük. Ugyanez a felfogás ma is hatalomra törekszik és ha ez megtörténne, éppen úgy alkalmaznák a rémuralom technikáját a megalkuvó keresztényekkel, mint az ugynevezett jobboldali szélsőséggel szemben.

— Rá kell mutatnia arra, hogy tegnap az egyik szociáldemokrata képviselő azt mondta, hogy a kormány rengeteg fegyveres erőt tart, szinte a békebeli létszámot tartja fenn.

Felkiáltások: Hallatlan. Zaj a baloldalon.

— Bár lenne itt erős, egészséges militarizmus, a mi szomorú militarizmusunk azonban csak egy képzeljelmű: amikor tegnap az egyik szociáldemokrata képviselő azt mondta Csáky miniszternek, hogy a szuronyok rengetegének hatalmával jelenik meg a miniszteri székben, tragikomikus jelenet volt, Csáky miniszter mindössze egy papírvágó késsel üldögélt helyén. Ez a papírvágókéses honvédelmi miniszter legjobban jellemzi teljes leszereltségünket.

A szociálisták folytonos közbeszólásokkal kísérik Lendvai beszédét, amikor rámutat a szociálisták nemzetközi pacifista és parlamenti militarista felfogására, amely rögtön erős militarizmussá válik, mihelyt hatalomra jutnak. A külföldi szociálista agitátorok békében parlamenti antimilitaristák voltak de a háborús kormányzatokban hadügyminiszterekké lettek.

Hivatkozik az olasz és francia példákra:

— Elismeréssel emlékezik meg Viczián költségvetési felszólalásáról, hogy lerántotta a leplet a szervezetekről. A szervezett munkásság egyre inkább torkig van a szociálista uralommal és valóságos szabadságharcot vív az ellen. Sürgeti a kormányt, hogy régebbi ígéretéhez képest mielőbb nyújtsa be a munkavédelemről szóló törvényjavaslatot, hogy ezzel segítségére siessen a szakszervezeti terrorral küzdő magyar munkásságnak. Majd adatokat olvas fel arról, hogy a szakszervezeti titkárok, a szociáldemokrata alkalmazottak első fizetési osztályba sorolták magukat és hat hónapi felmondást akarnak biztosítani a maguk számára a bórpari munkások szervezetében. — Emiatt a bórpari munkások között nagy elégedetlenség tört ki, mire a szakszervezet kizárta az elégedetlenkedő munkásokat, bolsevizmussal vádolván őket és a titkárok útján arra kérte a munkaadókat, hogy boicsássák el a szociáldemokrata pártból így kizárt munkásokat.

Lendvai ez utóbbi megállapításait nagy zajjal kíséri a szociáldemokrata párt, majd legnagyobb részük kivonul a teremből.

Lendvai ismételt sürgeti a munkavédelmi törvényt. *(Helyeslés a kormánypártion.)* A numerus kiansusnak, ahogy ma van, nem híve, mert ez nem gondoskodik arról, hogy a külföldön végzett egyetemi hallgatók ne foglalhassák el a keresztny magyar ifjuság részére fenntartott pozíciókat. A költségvetést elfogadja.

Eöry Szabó Dezső azt fejtegeti, hogy egy pártnak sem szabadna védelmébe venni Károlyi Mihályt, a magyar történelemnek ezt a sötét alakját, aki a bujkáló katonaszökevényekkel forradalmat csinált és ezzel az ország feldarabolását elősegítette. Majd a szanálás eddigi menetét bírálja.

Azt hangoztatja, hogy a Kormányának népies politikát kell folytatni. Elismeréssel van a Faluszövegségnek a falu kultúráját emelő munkássága iránt. Az egyik rendszerrel kapcsolatban arra hívja fel a kormányt, hogy a sokgyermekes családokat segítse. Az egyik leg hatásosabb védekezés az egyke ellen a *polgári házasság* törlése volna.

Azt szeretné, ha külpolitikánk az angol-szász érdekszférába kapcsolódna bele. Sokalja, a honvédelmi tárca költségeit, de tudja, hogy ennek szoldos hadseregünk az oka. — **Tiltakozik az ellen, hogy olyan katonai nyugdíjak is kapjanak ellátást, akik sohasem éreztek együtt Magyarországgal.** Mivel a kormányzatban nem látja a népies irányzatot, nem fogadja el a költségvetést.

Reischl Richárd követeli a hadi kölcsön és árvapénzek valorizálását, majd a Balatonvidék viszonyairól szól. Meg kell védelmezni a Balaton szépségét. Majd a vármörök zaklatásairól szól. Az állami üzemek szaporítását nem helyesli. A vármegyei törvényhatóságok fel-frissítését sürgeti és a javaslatot elfogadja.

Propper Sándor az októberi forradalmat igyekszik igazolni. Amikor Károlyi Mihály nevét említik Kállay Tamás azt kiáltja: Ez egy egész disznó!

Esztergályos János: A hang a Kállay hangja.

Kállay: Károlyi Mihállyal szemben semmilyen hang sem lehet erős.

Peidl Gyula: Tisztességes ember volt és ma is az.

Kállay Tamás: Akkor jöjjön ha za.

Propper Sándor beszéde további során Károlyi Mihály önfeláldozó munkásságáról szól.

Erdélyi Aladár: Károlyi elkártyázta vagyonát s 30 évre lekötötte a Kereskedelmi Banknak.

Propper Sándor: Nem Károlyi kezdeményezte a forradalmat.

Fráter Pál: Maguk destrualták az országot.

Propper Sándor: Károly király is hozzájárult ahhoz, hogy a nemzeti tanácsok megalakuljanak.

Huszár Dezső: Károlyinak a kényszere alatt.

Propper Sándor: Mindenki tolakodott a nemzeti tanácsba.

Kállay Tamás: Ki az a mindenki?

Propper Sándor azt kéri, hogy az októberi forradalom szereplőit állítsák a bíróság elé.

Lapunk zártakor az ülés tart.

Denisch Márkus és Testvérei
úri és polgári szabósága
Kossuth-u. 24. (Balogh-palota)
Fazon munkák kivételével olcsó árban

Uitermésű teáink
megérkeztek. — A jártas háziasszony tudja, mily nagy különbség van izte, zamatra a régi és új tea között. — Ilyenkor élvezhető a teának nemes aromája, pompás illata, írtss, erőteljes íze legtisztábban. — Nagy választékunk kínai, indiai, ceylon és jáva teákban minden ízlelt ki tud elégiteni.

Kontsek Géza
K. r. t.
Főüzlet: Kossuth-u. 15. Fióküzlet: Piac-u. 22/24

A szocialisták a kormány és a kisgazdák ellen

Bizalmas jellegű pártközi értekezlet

Budapest, november 18. A demokratikus szövetség tegnap este megbeszélést tartott, amelyen konkrét formában vitatta meg a mai pártközi értekezlet elé terjesztendő kívánásait. A pártközi értekezlet Szeitovszky Béla házelnöknek értekezletre meghívott képviselőkhöz intézett levele bizalmas jellegű lesz.

Az ellenzék a pártközi konferencián mindenképp az el kívánásait fogja a miniszterelnök elé terjeszteni, hogy a kártérítési becsülést az ország egész területén újból ejtsék meg.

A kormány sürgősen orvosolja azokat a sérelmeket, amelyeket azok a községek szenvedtek, amelyek a reform végrehajtásánál teljesen mellőztek.

Eros támadásra készülnek a mai pártközi értekezleten a szocialisták, akik adatokkal mutatják ki, hogy a földreform végrehajtása az ország nagy részében csődöt mondott. A szocialisták nemcsak a kormány ellen fognak az értekezleten támadást intézni, hanem sarokba akarják szorítani a kisgazdákat is.

Nagy fontosságú tanácskozás lesz a városházán a Dick-féle oltásokról

A meghívott orvosok és pedagógusok előtt dr. Johan professzor ismerteti a vörhenyes harcot

Ma délben érkezik a Budapest felől jövő gyorsvonattal városunkba dr. Johan Béla egyetemi magán tanár, az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatója. Azért jön Debrecenbe, hogy a népjóléti minisztérium felügyelete alatt működő Egészségügyi reformiroda megbízásából, amelynek helyettes vezetője, nagy fontosságú tanácskozásokat folytasson a Dick-féle oltásokról.

Az Egészségügyi reformirodának főleg az a célja, hogy a gyermekekre nézve oly veszélyes vörheny ellen, a Németországban, Amerikában és más külföldi államokban

feltűnő sikerrel alkalmazott Dick-féle oltásokat nálunk is bevezessék.

Ebben az ügyben dr. Johan Béla vezetése mellett nagyszabású értekezlet lesz ma este 6 órakor a városháza tanácstermében, amelyre meghívják a helybeli orvosokat és pedagógusokat. Az értekezleten az kerül megbeszélésre, hogy miként lehetne a Dick-féle oltásokat a helyi iskolákban is alkalmazni?

Mint értesülünk, a gyermekklinika dr. Johan Béla még ma délután több Dick-féle oltást fog eszközölni, melyeknek a hatása már a holnapi nap folyamán látható lesz.

Hatósági uton kell megakadályozni a hólapda-küldemények kikézését

Egy megrendelő az újságok cíkje alapján tett feljelentést a debreceni rendőrségen Kármán Oszkár hólapdás levelező ellen

A nagyon elszaporodott hólapdászédelgők között Kármán Oszkár debreceni lakos ellen érkezett eddig a legtöbb feljelentés a rendőrségre. A már lenyomozott és a járásbíró-sághoz áttett több mint ötven feljelentést — újabb tömeges feljelentés követte. Kármán Oszkár a hólapda szelvényeket az egész országban nagy számban terjesztette el és nagy sikerrel működött különösen az ujepesti lakosság körében.

Ujpestről tegnap ismét tömeges feljelentést tettek Kármán Oszkár ellen hólapda-szerződésekkel elkövetett csalás büntetése miatt. Ezek között szerepel Csokma Károly ujepesti lakos, nyugalmazott vasúti tisztviselő, aki feljelentésében többek között azt adja elő, hogy ami-

kor 560.000 korona értékű szelvényt kiváltott, akkor olvasta az újságokban, hogy a hatóság üldözi a hólapda-szedelőket.

Ezután levélben szólította fel Kármán Oszkár, hogy a szelvényeket váltsa vissza. Kármán a felszólító levélre nem is válaszolt s ezzel is bizonyítékot szolgáltatott a hatóságok kezébe, hogy családi szándék vezette a hólapda megindításában. A rendőrség már az első feljelentés idején házkutatást tartott Kármán Oszkárnál és az összes nyomtatványokat és könyveket lefoglalta. — Azonban Kármán Oszkár ez nem akadályozta a hólapda-üzelmek folytatásában, mert a szelvényeket tovább terjesztette a hiszékeny emberek között.

A hólapda csalások megakadályozására, úgy gondoljuk, az volna a leghelyesebb, ha a vizsgálóbíró végzést hozna arra, hogy a postahivatalokban az ilyen hólapda-szelvényeket tartalmazó utánvételes küldeményeket lefoglalja. Ezzel megszűnne a lehetősége annak, hogy a már feljelentett hólapdászédelgők a megkezdett manővereket tovább folytathassák.

Páris, november 18. A Temps brüsszeli tudósítója jelenti: A kölni zóna kiürítésére megállapított időben, mely december elsőjétől 1926 február 15-ig terjed, a belga csapatokat, amelyek a Rajna görbületétől és a belga határtól legtávolabb állomásoznak, valószínűleg Kreefeldbe, majd Belgiumba vonják vissza.

Rubinstein Erna hétfő esti hangversenyével óriási sikert aratott a fővárosi Vigadóban

A közönség tüntető lelkesedéssel ünnepelte — Debreceni hangversenye iránt óriási az érdeklődés

Mint ismeretes, Rubinstein Erna, a világhírű hegedűművész december 1-én tartja az idén egyetlen hangversenyét Debrecenben. E nagyszabású koncert iránt máris óriási érdeklődés nyilvánul meg, annál is inkább, mert Rubinstein Erna tegnap esti hangversenyéről a fővárosi sajtó osztatlan elismerés sel írt.

Az egyik budapesti lap cikkét a koncertről érdemesnek tartjuk az alábbiakban mi is közreadni:

„Azok között a művészeink között, akik nemcsak itthon, de a külföldön is becsületet, sőt dicsőséget szereznek a magyar kultúrának, az első között áll Rubinstein Erna neve. A még mindig nagyon ifjú művész világszerte hangversenykörútjai között el-ellátogat mindig hozzánk is és egy-két mély-séges műveléssel telített estében részesíti nagyszámú híveit. Mai hangversenye, mint különösen sikerült, sokáig él majd az emlékezetében mindenkinek, ki eljött ezuttal a Vigadó nagytermébe. Rubinstein Erna művészete minden tökéletessége mellett is úgy látszik még nem érkezett el csúcspontjára, — mert még ma is felléptétől-felléptéig tökéletesbedik. Különös egy művésznőről mondani ezt, de az ő hegedülése éppen a férfias jellem-

vonásokkal gazdagodott legutolsó szereplése óta. — Tónusa erősebb, mélyesegében zengő, temperamentuma pedig még magávalragadóbb lett, mint valaha is volt. — Egész előadása csupa nagyvonalúság, hatalmas felépítések sorozata, melyekből mindig és teljesen hiányzik a művésznőknél oly gyakori túlságos aprólékoság, a részletekbe való elveszés és a túlzott finomodás. — Rubinstein Ernánál mindennek a nyomát sem látjuk és ha behunyt szemmel gyönyörködünk játékában, el sem hinnénk, hogy nem egy férfikora delén álló művész játszik a pódiumon. Hogy a technikája tökéletesen biztos, intonálása egészen hibátlan, dinamikájának színskálája gazdag s változatos, hogy előadásában sok az ötlet, a szellemesség és elegancia, azt már számtalan esetben megirtuk róla. Mai műsorán Bach egyik versenyműve, Franck Caesar hegedűszonátája és néhány kisebb terjedelmű szerzemény szerepelt, melyeknek mindegyikébe tudott valamit egyénit, valami magávalragadót, valami felejthetlent önteni. Az apróságok közül Zsolt Nándor Valse Capricejével aratott zúgó sikert. A műsor befejeztével ráadásokkal kellett megköszönnie a szünni nem akaró tapsokat.”

A holland kereskedelem

A holland kereskedők a legrésze a világon — A számolás, a könyvelést gépekkel végzik

Hollandiát gazdaggá teszi a kereskedelem. A hollandi hajókat a világ bármely kikötőjében megtalálhatjuk. A hollandi nép a világ egyik legrégibb és legjobb hajós-népe. A hatalmas Anglia még akkor nem is álmodozott arról, hogy tengeri nagyhatalom lesz, amikor már Hollandiának hatalmas hadi- és kereskedelmi flottája volt. Egye díl csak az akkori spanyol flotta lehetett méltó versenytársa. Hiszen még Nagy Péter orosz cár is ide jött tanulni, Hollandiába a hajógyártást, mert ebben az időben a hollandi hajók páratlanok voltak az egész világon.

A hollandusok, mint hajósok, a világ összes tengerin megfordultak és mindenütt gyarmatokat alakítottak. Tudvalevő dolog, hogy a mai hatalmas világvárost, New Yorkot is hollandi telepek alapították. A délafrikai államok, amelyek ma angol fennhatóság alatt állanak, egykoron szintén hollandi gyarmatok voltak. Hollandiának ma is hatalmas gyarmatai vannak Kelet-Indiában: a Jáva, Szumátra, Celebes, Szumbaw, Flores és kevés kivétellel a hatalmas Borneó szigetek. Nyugat-Indiában is több szigete (a Curacaó és a Buen-Ayre) és egy rész Guyannából.

Hollandiában lehet olyan kereskedő házakat találni, amelyek régebbek mint némely európai uralkodó ház. Hollandiában nagy tisztelet övezi a kereskedőt, nem úgy mint nálunk. — Angliában és itt a legfelsőbb körökben is szívesen látják a kereskedőt, nem az a fontos, — hogy ősrégi családból leszármazott legyen, hanem, hogy használjon az államnak.

Mivel a hollandi kereskedő sokat utazik külföldön, szüksége van, hogy több idegen nyelvet beszéljen. Van olyan, aki az angol, francia és németet kívül még gyarmati nyelveket is beszél. A nyelvtudománynak a hasznát természetesen látja is. A hollandi kereskedő

épp úgy otthon van Londonban, mint Buenos-Ayresben, Budapesten, vagy Tokióban. Nem jön sehoh sem zavarba, mindenütt ott van, ahol komoly üzletről van szó. Igen erős versenytársakkal kell neki megküzdeni, a németekkel, az angolokkal és az amerikaiakkal. Természetesen ilyen hatalmas és modern eszközökkel dolgozó versenytársakkal csakis modern eszközökkel lehet megbirkózni. A hollandi kereskedő teljesen modern gondolkodású. Mindennek ő maga néz utánna. Az üzletében alkalmazottakkal korrekt, de megkívánja, hogy alkalmazottai is korrektek legyenek. — Neki nem a hízlegés és az alázatosság a fontos, hanem a munka. Egy hollandi kereskedőhöz olyan, mint egy óra. Maga a főnök a rugója ennek az órának. A számolást, írást, könyvelést, minálunk még talán nem is ismert gépekkel végzik, ami megakadályozza a nyomtató lovat, hogy a buzából jól lakjon.

A háza fényre, pompára vetekezik akármelyik herceggel. Ha estélyt ad, a társadalom színe-jáva ad találkozót a házában. Az estélyi ruhás hölgyek és urak a pompás diner után: a vagyontérő festményekkel és műkincsekkel díszített szalonban hallgatják a meghívott művészek és művészek elő-

adásait. A kereskedő ép úgy mozog pompásan szabott estélyi ruhájában, mint akármelyik nyugati dip-lomata.

Másnap a rendes időben ismét a rendes munka asztalánál találjuk és ismét bámulatos biztossággal vezeti a néha sok száz alkalmazottal rendelkező üzemet, akár csak egy generális a katonáit. De nem lett ő sem egyszerre generális. Fiatalabb éveiben — egyetem elvégzése után — több évig praktizált: Londonban, Newyorkban, Párisban, Berlinben, mint egyszerű alkalmazott. Csakis így lehet generális később, ha mint hadnagy kezd. Nem úgy lesz egy „mit allen Hunden gehetzter Kaufmann“ ha leül az íróasztala mellé és az atyjától rámaradt díszes könyvtárból megta-

nulja kereskedelmi fogásokat, hanem elvégzi az Élet iskoláját is. — Megtanul engedelmességni is, nem csak parancsolni.

Hogy mennyire jó iskola ez, bizonyítja a debreceni Kardoss kereskedő háza is, amelynek köztisztelőben álló ősz főnöke ugyanezt az iskolát járta ki, meg is lehet látni, érezni az egész üzemen. Kitünő kereskedőnek még kitünőbb fia.

Bárha valamikor a magyar kereskedelem is olyan nagyságra emelkedne, mint a hollandi! Csak lenne a magyarban is annyi kitartás és üzleti érzék, mint a hollandu sokban van, hogy ki tudná használni azt az előnyös helyzetét, amihez a természet juttatta — kelet és nyugat kapujában.

Turi János.

A debreceni Művészház küldöttsége a polgármesternél

Tizenkétmillió szubvenciót kérnek a debreceni festőművészek — Magoss polgármester kedvező ígéretet tett a küldöttség tagjainak

A debreceni Művészház a múlt decemberben történt létesítése óta — mint ismeretes — nagyértékű munkásságot fejt ki, hogy a képzőművészeteknek Debrecenben is lelkes közönséget teremtsen. Állandó tárlatával felbecsülhetetlen értékű tevékenységet fejt ki a művészi izlés kifejlesztésében és helyes útra terelésében.

Azonban mint sok más kulturintézmény, úgy a Művészház is sok anyagi nehézség árán tudja csak hivatását betölteni. A céljainak nem teljesen megfelelő helyiségnek csupán a bére olyan magas, hogy annak előteremtése nem kis fejtőrést okoz a vezetőségnek. Ezenkívül a legszükségesebb kiadások közé tartozik a világítás és a fűtés költségei is, amely nem valami megvetendő összeg.

Eppen ezért a Művészház tagjai a mai nap folyamán egy nyolc tagú küldöttséggel járultak a polgármester elé, akinek a művészetek iránti rajongását és igaz megbecsülését ismerve, újabb segély kintalását kérték a Művészház céljaira.

A küldöttséget Toroczka Oswald a Művészház igazgatója vezette. — Tagjai voltak: Bánszky Tamás, Dienes János, Csűrös Béla, Holló László, Nagy Ferenc, Nagy Sándor és Senyei Oláh festőművészek. Dr. Magoss György polgármes-

ter délelőtt 11 órakor fogadta a „Művészkör“ nyolc tagú küldöttségét. Toroczka Oswald, a küldöttség vezetője legrészebb is hálás köszönetét fejezte ki a helyi és a vidég művészek nevében azért a lelkes szeretetért és támogatásért, — amelyben a Szinyei Merse Társaság művészei a város hivatalos közzei részéről részesültek. Abból a széleskörű érdeklődésből, amely a „Művészház“ és a Műpartoló Egyesület fáradozásai folytán a képzőművészetek iránt mindjobban meg nyilvánul, arra lehet következtetni hogy a város közönsége mindig nagyobb szeretettel fordul a képzőművészetek felé. A „Művészház“ vezetősége épen ezért számítva arra a nemes támogatásra, amelyben a város részéről eddig is részesült, az 1926-os évre újabb 12 millió korona segélynek a kintalását kéri.

A polgármester válaszában kijelentette, hogy mindenkor főfeladatának tartotta a művészetek hathatós támogatását s azt mondotta, hogy a kérelem kedvező elintézését szíven viseli s amennyiben a város költségvetése megengedi, kérelmüket teljes egészében teljesíteni fogják.

A küldöttség tagjai a polgármester szeretetteljes és biztositót jelentő szavait nagy megnyugvással fogadta.

A közönség inkább vesz silány olcsó árut, mint drága jó árut

A liszt piacon nem akar felelni a vásárlási kedv — A szomszédos árukat elzárják előlünk piacukat

A gabonátözsde az utóbbi időkben stagnáló irányzatot követ. A kenyérmagvakban lévő csekély üzlet azzal van összefüggésben, hogy a malmok csak kevés lisztet tudnak eladni és ezért nem vásárolnak gabonát. Leginkább csak nullás liszt-

ben van forgalom, míg a barnább minőségeket alig vásárolják és a malmok készletei sötétebb fajtájú lisztben, különösen hatos lisztben állandóan emelkedett.

A liszt piacon megnyilvánuló vontató vásárló kedv az oka annak, hogy a finomabb kiörlésű és drágább márkák nehezebben találnak vevőre, míg a vidéki malmok örleményei egyre nagyobb piacot hódítanak és a fővárosi fogyasztásnak igen jelentős részét már a vidéki malmok elégítik ki.

Az árkülönbség a nagymalmok és a vidéki malomvállalatok örleményei között jelentős, amennyiben az utóbbiak, mintegy 5—600 koronával alacsonyabb bázison kalkulálnak kg-ként.

A mai pénztelenség mellett értendő, hogy a vevők nem annyira jó márkát, mint inkább az áru olcsóságát nézik és így a vidéki száрма-

Egy sorsjegy 10,000 kor.

— de nem biztosan nyer. —

Ellenben 10,000 koronáért vehet NEUMANN NÁNDOR

D. brecei legrészebb és legrégibb festékekben, Csapó-u. 8.

- 1 liter legfinomabb petroleumot
- 1 darab jó szár-z mosó szappant
- 2 darab fényes vasport és
- 1 csomag asszonydicsét és mosópott

zásu lisztek forgalma nagyobb lesz.

A gabonaüzlet stagnáló áralakulása a lisztpiacon erősen érezteti hatását. Lisztekben a belföldi fogyasztás is gyenge, ami a kenyérfogyasztás csökkenésével van összefüggésben, de az export tevékenység is csekély mert a környező államok igyekeznek előlünk elzárni piacukat, — hogy ezáltal a lisztkivitel helyett a gabonaexportot kényszerítsék ki tőlünk.

Most a lisztpiac üzleti tevékenységének az élénkítésére a budapesti Kereskedelmi Kamara különböző javaslatokat tesz, amelyek a következők:

1. Malmainknak exportlehetősé-

get teremteni kereskedelmi szerződésük révén a finom lisztekre vonatkozólag. Ez lehetővé fogja tenni az őrlőképesség kihasználását és azt, hogy olcsó kenyérliszt álljon a helyi fogyasztás rendelkezésére.

2. Az egyfázisú forgalmi adórendszernek 4%-ban való megállapítása. Ez a 4%-os forgalmi adó a malmoknál lenne fizetendő. Ez az intézkedés azért szükséges, mert a 3%-os adókulcsnak 2%-ra való lecsökkenése kevés javulást hozott.

3. A vámról és kereskedelmi malmok helyzete a forgalmi adó szempontjából méltányosan arányosítandó, mert a jelenlegi helyzet a kereskedelmi malmokra állítólag hátrányos.

Hatvanhat ref. lelkész ünnepélyes felszentelése a debreceni Nagytemplomban

„Aki kenyérkereseti forrásnak tekinti csak a lelkészt hivatás, az fel se vegye a papi palástot.” — mondja dr. Baltazár Dezső püspök

Lélekemelő, magasztos ünnepség folyt le szerdán a debreceni Nagytemplomban, hatvanhat református lelkészt szenteltek fel ünnepélyes felemelő aktus keretében. A Nagytemplomot zsufolásig megtöltötte a református hívek sokasága. Külön csoportban ültek az egyház kerületi tagok, akik testületileg részt vettek a papszentelésen.

Fél tíz óra után, harangzúgás közben vonult be a felszentelésre váró hatvanhat lelkész. Elöl ment Baltazár Dezső püspök, Dégenfeld József, Révész Imre püspökhelyettes, egyházkerületi főjegyző, majd az esperesek csoportja következett, — végül a felszentelésre induló lelkészek hatalmas tömege.

A fennálló ének után Nagy Lajos sárándi lelkész, szintén egyike a felszentelendő lelkészeknek, imádkozott és mondott gondolatokban gazdag, mélyszárnalású beszédet. Majd a kántus precíz éneke után Baltazár Dezső püspök intézett határozott, mélyszárnalású beszédet a lelkészekhez. Figyelmeltette őket, hogy hiven, kötelességtudóan teljesítsék magasztos hivatásukat.

— *Aki kenyérkereseti forrásnak tekinti csak a lelkészt hivatás —* mondotta — *az fel se vegye a papi palástot. Tantorihatlanság az egyház iránt, alázatosság, szerénység, a félelem nem ismerése vezessen benneteket. Ti, Krisztus vitézei az evangéliumi dicsőségért, ha kell, megaldátatást is viseljétek el, de ne rettentsetek a vihar zugása, a fenyegetés.*

Ezután kérdést intéz a lelkészekhez, hogy van-e bátorságuk elkötelezni magukat Isten szolgálatának és hajlandók-e letenni az esküt.

Zugó igen a válasz, mire Révész Imre lelkész, egyházkerületi főjegyző felolvassa az esküszöveget, amit a hatvan lelkész együttesen mond utána:

— „Esküszöm az élő Istenre — hangzott halkan a lelkész ajkáról —, hogy lelkészi hivatalomba, amelyre most véglegesen kibocsátanak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak hűséges szolgálatára leszek. A teljes szentírást szorgalmasan tanulmányozom, Isten igéjének megfelelőleg tanítok, alkalmas és alkalmatlan időben tisztán és hiven hirdetem Isten igéjét. A fennálló egyházi törvényeknek és törvényes rendelkezéseknek minden egyéb tekintetben is kész szívvel engedelmeskedem. Az egyház törvényes jogait, szabadságát, függetlenségét fenntartani, védelmezni és fejleszteni szent kötelességemnek tartom és ismerem. — Egyházi és iskolai ügyekben egyedüli törvényesnek egyházi felsőbbségem utasításait és rendelkezéseit fogadom el és teljesítem.

Ha működéseimben akár az egyház, akár a törvény, akár a törvényes felsőbbség ellen bármivel vételnék, az egyházi fenytőket alázatosan felveszem. Lelkészi hivataltomat és hivatásomat felesleges ok nélkül el nem hagyom s az általam igaznak ismert református vallást sem félelemből, sem világi gazdaságért, sem más egyébért, meg nem tagadom...”

A kántus éneke után Baltazár Dezső püspök magasztos beszédet a egybegyűlt hívekhez. *A most felavatott, felszentelt lelkészeknek —* mondotta — *példadással, nektek híveknek, példatársi tétellel kell előljárnotok.*

Ezután a felavatott lelkészek Baltazár püspökkel átvonultak a Kollégiumba. Az udvaron csoportfényképfelvétel következett.

A most felavatott, felszentelt lelkészek a következők: Andó Ferenc Váncsod, Babus Gyula, Bakó László Szeged, Bartha Béla Benk, Bencze János Vaja, Berecz Sándor Nagyerőd, Csatáry Zoltán Tiszadány, Danesházy Sándor Debrecen, Durkó Gábor Szeged, Farkas Sándor Garalóc, Fekete Antal Penyge, Fekete Gusztáv Derecske, Fogarassy Jenő Doboz, Fülöp Ferenc Hajduböszörmény, Gaal István Törökszentmiklós, Irlandia Dezső Magyarcsanak, Kalmár Dániel Rápoly, Kelemen Gyula Tiszszalka, Kiss Pál Tiszarád, Kiss Sándor Ujlela, Konrád Zoltán Debrecen, Kovács Lajos Hajduszoboszló, Kósa Lajos Bagamó, Kriston Antal Genze, Kriston Elek Szakoly, László Albert Tiszabéréd, Mezey Béla Debrecen, Molnár Béla Polgár, Molnár Elemér Tiszafüred, Molnár Sándor Nyírbátor, Nagy Ferenc Sárérvári, Nagy Károly Makó, Nagy Lajos Sáránd, Nagy László Kisujszállás, Nagy Sándor Debrecen, Nemes Andor Anarcs, Nyáry János Nagyhodos, Nyitray Zoltán, Paksy Sándor Gyula, Palotás István Gyoma, Pálur József Hódmezővásárhely, Papp Imre Debrecen, Papp Lajos, Rácz Géza Nagyladány, Ráskay András Rév-aranyos, Sajtos Imre Kisujszállás, Sándor Pál Turkeve, Sarkady Ferenc Mánd, Siposs Károly Cégénydagány, Sebestyén Jenő Kisvárd, Szabó Gyula Hajduböszörmény, Szalay Pál Szatmárcseke, Szappanos Károly Abádszalók, Szarka László Kótaj, Széles Károly Nyirtas, Szijj József Hajduhadház, Szoboszlai Sándor Tiszamogyorós, Taricska Gábor Kőlcse, Téglás Ferenc Mezőgyán, Thomó Béla Kállosemjen, Tóth Dezső, Mezőtur Varga Ferenc Vásárosnamény, Zitisz István Szentpéterszeg, Zsádon Sándor Tiszaderecs, Vajda László Debrecen, Parrás Árpád.

A tiszantuli ref. egyházkerület közgyűlése

Baltazár püspök a jesusitizmus és a kongregáció ellen

Ma kezdődött meg a tiszantuli református egyházkerület több napra terjedő őszi közgyűlése. A tanácskozást ma reggel 9 órakor kezdték meg a Kollégium dísztermében.

Dr. Baltazár Dezső püspök fenséges imája után gróf Dégenfeld József főgondnok mondott megnyitó beszédet, melyben üdvözölte a megjelenteket és kérte valamennyijüket, hogy tekintettel a programban szereplő sok és fontos tárgyra, a szokott lelkiismeretes buzgalommal bírálják el a szönyegre kerülő kérdéseket.

Néhány adminisztrációs aktus után dr. Baltazár Dezső püspök a felavatandó lelkészekhez intézett néhány meleg szót és felhívta a megjelenteket, hogy a lélekemelő ünnepség tartamára vonuljanak át a Nagytemplomba.

Az ifjú lelkészek felszentelése után folytatták a megszakított közgyűlést.

A tárgyszorozat pontjainak tárgyalása előtt Danesházy Sándor lelkész őszi szavakkal mondott köszönetet a felavatásért. Beszél azokról a tényezőkről, amelyek a szent és kegyes ember típusát kialakíthatják. Buzdította paptársait, hogy legyenek jó lelkipásztorok és reformátusok a ma fogadott elkötelezéshez hiven. Nem fegyverrel, vérrel, hanem nagy erkölcsi eszközökkel kell küzdeni az ellenségek ellen. Sőtét lelki hatalmasságok: a történelmi ellenség, az okkultizmus és egyéb új irányzatok törnek az anyaszentegyházra. Menjünk tehát Krisztus nevében és valósítsuk meg azokat a nagy célokat, amelyekre a magyar kálvinista egyház hivatva van a prae destinációhoz méltóan.

Dr. Baltazár Dezső püspök válaszában biztatást és kitartást adott és ígérte, hogy ők a régi harcok is imádkozni fognak azért, hogy az új fegyvertársak sikerrel állják meg helyüket a nagy küzdelemben. Ezután dr. Révész Imre főjegyző, az egyházkerület püspökének évi jelentését olvasta fel.

A jelentés bevezetésében utal arra a nagy nehézségekre, amelyek az egyház munkáját megnehezítik. A lelkek rombolását a belmissziói munka erős fejlődésével próbálták ellensúlyozni. A belmissziós munka centruma a Templomegyesület és a Diakonissza Otthon voltak. Ebben a munkában még a külföldi hittestvérek is támogatnak bennünket. Felsorolja az egyház nagynevű külföldi látogatóit.

Majd a református egyház által ápolt és fenntartott kulturális intézmények helyzetének ismertetésére tért át. Az állam — szerinte — mostoha gyermekként kezeli ezeket és panaszainkra feleletképpen az állam nehéz anyagi állapotát tárták elénk. Mi belátjuk a helyzet nehézségét, de ezen indokok erejét elveszítik azok a tények, amelyek ugyanakkor olyan célok érdekében történnek, melyek egy csöppet sem fontosabbak és sürgősebbek az állam szempontjából, mint a kálvinista kultúra megmentése. A katolikus egyházat a hatalmas birtoktesteknek a használatban hagyásával már bőven kárpótolja az állam.

A mostoha elbánás egyik kiáltó példája a debreceni egyetem késlekedő építése is. Az egyetemet illetőleg — mondja — jelentésében a püspök — szerződéses viszonyban voltunk az állammal. Teljesítette az egyház is, a város is a maga kötelességét, csak az állam nem.

Ugyanakkor pedig az állam tá-

mogatót nyújt más intézményeknek, illetve újakat épít.

Elnöktársammal sürgettük az építkezések befejezését, de eddig csak ígéreteket kaptunk.

Az ígéretet iránt való bizalmatlanságnak pedig kétségtelen indokai vannak akkor, midőn a kultusz miniszterium kongregációkban nevelkedett uraitól várunk e tekintetben buzgóságot.

Nem lehet csodálkozni — folytatja a jelentés — a felekezeti harmonia hiányán, mikor az egyik egyház legfelsőbb székéből olyan kijelentés hangzik el, mely nem helyesli azokat a tényállásokat, melyek a hit és rend biztosítása, a felekezetek közötti ellentétek kiküszöbölése érdekében indultak meg.

A jesusitizmus azt tanítja, hogy a protestantizmus mérhetetlen károkat okoz a kereszténységnek, sőt a mohácsi vészért is minket tesznek felelőssé.

Ilyen körülmények között bizony nagyon nehéz a közös együttműködésre platformot találni.

Végül is kéri a jelentés a közgyűlést és a híveket, hogy ne törődjenek mások tetteivel, hanem keressék az együttműködést a hazafiasság alapján azokkal, akiknek nemes tetteiből testvéreink ismernek.

A jelentés beszámoló a közép és népiskolák helyzetéről. Örömmel konstatálja, hogy a mostoha támogatás dacára, a tanítók igyekeztek feladatuk magaslatán állni.

A múlt évből ugyan a püspök amerikai útja 3 hónapot vett el, a rendelkezésére álló idő alatt azonban sorra látogatta az egyházakat és iskolákat. Sok helyütt a hit ébredését lehetett tapasztalni, ahol pedig nem így volt, ennek a lelkipásztorok hiánya volt az oka.

Ezért a lelki pásztorok által világiakból segítő társakat kell nevelni, akik értékes támogatást nyújtanak majd a belmissziói munkában.

Beszámolt a püspök arról a megítélt megbízásról, melyet a Béke egyesület megbízásából teljesített Gieswein Sándor emlékeztetére. A jelentés ezután az adminisztrációs kérdéseket ismertet. Pontos statisztikába foglalja az iskolák, egyházak, lelkészek számát.

Az áttérések száma növekedőben van, a reverzálisok aránya nekünk kedvez, az egyházi szertartást többben mellőzték, mint a múlt évben.

Az egyház földvagyon 32,000 katasztrális hold, az évi bevétel 39 millió, maradvány egy millió 700 millió korona. A helyzet meglehetősen kedvezőtlen. Az egyházak ugyan az elmúlt két évben többé-kevésbé rendbehozták a háború rombolásait. Az idén azonban kevesebb összeg jutott tartalékolásra, mint tavaly. Az egyházkerület lélekszáma 886,000, született 26,000, meghalt 19,000 ember. Házasságkötés történt 6,000 tiszta, 8,000 vegyes pár részéről. A jelentést a lelkészekhez intézett buzdítás fejezte be.

Legelsőnek dr. Révész Imre főjegyző szól a jelentéshez és a püspök eredményes működésének méltatása után elfogadását kéri. — Ugyanilyen értelemben beszél Török József Heves-nagykunsági esperes.

A jelentés tudomásulvétele után a beregi egyházmegyei generalis visitatóról szóló jelentést hallgatja meg a közgyűlés.

Az előrehaladott időre való tekintettel a tanácskozásokat holnap folytatják.

Délután 3 órától a fegyelmi bíróság tart zárt ülést.

Hírek

Amor, mik rég meghaltak...

Irta: KULA GYÖRGY.

Nincs semmi, semmi már a múltból
Feledni kell már, Kedvesem!
Meghaltak már a vágyak, álmok
— Pihenjenek hát csendesen!
Lepergett sok színes virága
A régi kertnek... halva már
A dér kódtól. — S a fák között
Az elmúlás árnyéka jár.

Látod! hogy fáj a szívnek újra
Mindég csak, egyet élni át!
Miközben a múlt zenéi vissza
Mosolygók — könnyező dalát!
Ilyenkor messze száll a lelkem...
Beszéljek újra Te veled!
S megérze lelkem régi vágya,
Hogy mindég, mindég szereted!

— Az álmok, mik régen meghaltak,
Nem jönnek vissza soha már!
Hiába kér a szívünk vágya,
Napfényt, derűt hiába vár!
Könnyes valóság — boldog álom
Mindegy az! — Hidd el Kedvesem!
Örök haldoklás végtelenjén
Elalszik álomunk csendesen.

„Az őszi dér rászáll egy kertre —
Alkonyba vész a napsugár.
A haldokló, sok szép virág közt
Az elmúlás árnyéka jár!
Nincs semmi, semmi már a múltból
Igy múlt, minden Kedvesem!
Meghaltak már a vágyak — álmok:
— Pihenjenek hát csendesen!

— **Torockai Osvald** kiváló debreceni festőművész holnap csütörtökön délután 2 órakor a városháza közgyűlési termében előadást tart. Ismertetni fogja a tárlaton kiállított képeket, azoknak művészi értékelését. Torockai Osvald előadása iránt művészi körökben igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, de bizonyosra vesszük, hogy a közönséget is érdekelné fogja a holnap déli művészeti ismertető előadás, melynek alapján a laikusok is tiszta képet alkothatnak maguknak a Szinyei Merse Társaság debreceni kiállításának értékéről.

— **Lázár Béla** újabb előadása. — A Szinyei Merse Társaság debreceni kiállítására iránt állandó az érdeklődés. A város műértő közönségének állandó látogatása mellett az iskolák is egymásután tekintik meg a nagyértékű tárlatot. A tegnapi nap folyamán a Dóczy-intézet növendékei tekintették meg a kiállítást Dienes János festőművész rajztanár vezetése mellett.

Az egy hétiig nyitva levő kiállítás ideje alatt — mint ismeretes — dr. Lázár Béla a kiváló műtörténész eddig két élvezetes előadásban ismertette meg a közönséggel a jelenlegi magyar festőművészet irányait és reprezentánsait. Az eddig nélkülözött kiváló szakelőadások iránt megnyilvánult érdeklődés és közönség arra bírta a tárlat vezetését, hogy két újabb előadás megtartását is tervbe vegye.

Mint értesülünk csütörtökön délután fél 12 órai kezdettel Torockai Osvald a debreceni Művészház igazgatója, a kiváló rajzpedagógus fog több érdekes problémáról szakszerű előadást tartani a városháza dísztermében.

Szombaton az közönségnek ismét dr. Lázár Béla előadásában lesz alkalma gyönyörködni. Ezúttal a kiváló és nagy tudású előadó a *grafika* körül fog szabadelőadást tartani. Ennek az előadásnak a színhelye is a városháza nagyterme lesz s kezdete fél 12 óra.

Megverték a községi rendőrt

Mikor a testvérek beboroznak — A debreceni törvényszék hatósági közeg elleni erőszak címén vonja őket felelősségre

A derecskei Csillag Mayer-féle korcsmában borozgatott két testvér: Zákány Gábor és a fiatalabbik Zákány Imre 1924 szeptember 29-én. A két fiatal földmives la-sacsán annyi bort ivott meg, — hogy a kelleténél derübb hangulatba kerültek s még a korcsma látogatóit is állandóan molesztálták.

Az idő egyre telt, de a két vidám hangulatu Zákány fiu sehogy sem akart hazamenni. A bor már annyira a fejükbe szállott, hogy törni, zuzni kezdtek. A szegény megremült Csillag Mayer rosszból tartva, az éppen arra haladó két községi rendőrt, Gyökeres Mihályt és Takács Aront behívta, hogy a duhajkodó Zákány-fiukat távolít-

sák el a korcsmából.

Az egyenruhás községi rendőrök meg is kísérelték a botjával az asztal felett hadonászó Zákány Gábert eltávolítani, azonban nem ment valami könnyen. A részeg le-gény és a rendőrök között valóságos harc fejlődött ki, amelyben Gyökeres Mihály rendőr az arcán és az állán több sérülést szenvedett.

A debreceni törvényszék a Zákány fiuk ellen indított büntető eljárásban ma délelőtt hozott ítéletet. A bíróság Zákány Gábert hatósági közeg elleni erőszakban mon-dotta ki bűnösnek s 1 millió 200 ezer koronára büntette, Zákány Im-rét ellenben a vád alól felmentette. Az ítéletet megfellebbezték.

A dunai utódállamokért gazdasági harc folyik Németország és Olaszország között

A német Hanza városok Genua, Velence és Triest ellen — Bukás előtt az Adria-tarifa? Olaszország a jóvátételi kötelezettségekre való hivatkozással akarja Németországot a verseny megszüntetésére kényszeríteni

Bécs, november 18. Az osztrák ke-reskedelemügyi miniszterium delegátusai most tértek vissza Berlinből, ahol tárgyalásokat folytattak a német kromány megbízottai-val vámügyi kérdésekben. Ausztria és Németország eddig nem tudtak végleges gazdasági megegyezést létesíteni, mivel az osztrák kormány-nak az az álláspontja, hogy Ausztria nem kötheti le magát a német gazdaságpolitika mellé, mert ezáltal felbőszítené Olaszországot, — amely elkeveredett gazdasági harcban áll Németországgal. Az osztrák delegátusok ez alkalommal se létesítettek megállapodásokat Né-metországgal, hanem csak feszte-len beszélgetések során tudomásul vették a német kívánásokat. A berlini tárgyalások egyik résztve-vője a következő igen érdekes nyi-

latkozatot tette az olasz-német gazdasági harcról:

— A középeurópai gazdasági terület, tehát a Duna medencéjének államai képezik a tárgyat a német-olasz gazdasági harcban. Német-ország a Hanza-városok, a kikötők érdekeit védi, míg Olaszország Genua, Triest és Velence felé akarja terelni a dunai utódállamok forgalmát. A középeurópai forgalmi politika előterében ma Triest és Hamburg harca áll. — Olaszország Triest számára, amely az Ausztria-tól való elszakadás óta elvesztette régi hinterlandját, új gazdasági hinterlandot akar biztosítani az utódállamokban. Ezzel szemben Németország, amely elvesztette régi külkereskedelmének kétharmad részét és amely Szovjetország politikája következtében el van

zárva a régi orosz piactól is, gazdaságilag mostan kelet felé akar terjeszkedni a Duna mentén. Így ütköznek össze Olaszország és Németország érdekei. Ennek követke-zménye a méreteiben szinte példa nélkül álló tarifa-háboru a két hatalom között.

Az olasz-német versenyben az összes hajózási, vasúti és más tarifákat leszállították mindkét részen az utódállamok javára. Az örökletes irambtn Olaszországnak már kifogyóban van a lélekzete az olasz gazdasági sajtó a verseny abbahagyását követeli és a Németországgal való megegyezést sür-geti. Természetesen ilyen megegye-zés a két állam között csak az érdekszféra beosztása alapján jöhet létre. Egyik az összes dunai álla-mokra nézve fontos következmé-nye Adria-tarifa megszüntetésé-nek. Olaszországban félnek attól, hogy Németország nem lesz kap-ható kompromisszumra és ezért felmerült az a terv, hogy a római kormány a jóvátételi bizottság út-ján kényszerítse Németországot a harc megszüntetésére és a meg-egyezésre.

Németország ugyanis ma már sokkal olcsóbban szállít az utódál-lamok számára, mint amennyibe ez magának kerül. A jóvátételi bizottság beleavatkozhatik ebbe, mi-vel — ez az olasz felfogás — türhe-tetlen, hogy a német birodalom, amely nem tesz eleget jóvátételi kötelezettségeinek, szórja a pénzt egy olyan állam ellen irányuló harcban, amelynek szintén vannak jóvátételi követelései Németországgal szemben.

Igy áll jelenleg a dolog és a du-nai államok ügyes gazdaságpoliti-kával mostan könnyen hasznót hoz-hatnának ebből a harcból és jelen-tős gazdasági kedvezményeket sze-rezhetnének a maguk számára.

— **Eljegyzés.** Kenyeres Irén és Gross Ferenc jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A „NyUKOSZ” közgyűlése.** A Nyukosz debreceni főcsoportja f. évi november hó 26-án, csütörtökön délután 4 órakor a városháza kitanácsstermében rendkívüli köz-gyűlést tart. Tárgvsorozat: A nyug-dijas katonatisztek és azok özve-gyeinek, valamint árváinak anyagi helyzete a státuszrendezés után és az e tárgyra vonatkozó indítvá-nyok, amelyek alapszabály értelmében legalább 8 nappal a közgyű-lés előtt beérkeznek. Amidőn tag-jainkat erre a rendkívüli közgyű-lésre tisztelettel meghívjuk, egy-ben felkérjük, hogy azon a határo-zatképeség biztosítása érdekében és a tárgy fontosságára való tekin-tettel minél nagyobb számban meg-jelenni sziveskedjenek. Elnökség.

— **A kukoricatermés kilátásai.** Az idei tengeritermés várható eredménye októberben világszerűe csökkent, azonban a múlt évi ter-méshez képest még így is jelentős a föbblet. Az október végi becslé-sok a következőket mutatják: Ma-gyarország termése millió méter-mázsában számítva 23.4 tavalyi termés 18.8, Bulgária 8.2. (6.9), Románia 46.4. (39.4), Csehország 2.7 (2.6), Oroszország 47.7 (23.9), Ka-nada 2.7 (2.0). Egyesült Államok 732.8 (618.8). A felsorolt államok-ban ezek szerint a tavalyihoz ké-pest 148.5 millió mázsa kukoricá-val több termett. A fenti adatok az argentinai terméseredményt még nem tüntetik fel.

6000 koronáért **vasárnap** három napilap: *Debrecen, Tiszántuli Hir-lap* és a *Debreceni Hétfői Újság* közül tíz szavas alkalmi apróhír-detést.

Divat késztyük

(Párisi minták szerint) minden szín és kivitelben kap-ható, esetleg rendelésre rö-vid idő alatt készülnék

Schön Sándor késztyű, kötszer, orvosi műszertárban Debrecen, Piac-u. 14. Csapó-u. sarok

Apróhirdetés

hétköznapon

két helybeli újságban a

DEBRECZEN-ben

és a

TISZANTULI HIRLAP-ban

4 ezer korona.

vasárnapon

három helybeli újságban

DEBRECZEN-ben

TISZANTULI HIRLAP-ban

és a

DEBRECENI HETFOI ÚJSÁG-ban

6 ezer korona.

Munkát vagy alkalmazást keresőknek 50 százalékos engedmény

Tízezrek olvassák! Biztos siker, gyors eredmény!

MILYEN IDŐ VÁRHATÓ!

Hazánkban erős északi szelek voltak. A hőmérséklet alacsonyabb lett, a minimumok közel voltak a fagyponthoz. Tegnap ködös esős idő uralkodott az egész országban. Időprognózis: Hűvös idő, inkább csak délen esővel és esetleg északon éjjeli fagygal.

— Rubinstein Erna hegédi-művész nő egyetlen hangversenye december 1-én, kedden a Bikkában. Jegyek a máv. II. Menetjegyiroda (Pia-u. 56. Telefon 12-03) és a Csanak József R. T.-nál (Piac-u. 51. Telefon 70.) korlátolt számban kaphatók.

— A Csokonai kör irodalmi estje. Tegnap este fényesen sikerült irodalmi estet rendezett a zenede hangverseny termében a Csokonai kör. Az elnöki megnyitót dr. Körösi Kálmán alelnök tartotta, mely után Baja Mihály olvasta fel „Csokonai szőlő” gyűjtőim alá foglalt pompás poémait, melyek Csokonai kedvelt versformáiban nagy tetszést arattak. Molnár Antal a fővárosi zenefőiskola tanára olvasta fel ezután „Csokonai és a magyar műdal” e. esztétikai értekezését. — A nagy műtörténelmi tudással és finom szellemességgel megírott felolvasás három osztályba sorozza a Csokonai szövegre írott régebbi dalokat. Ezek közt vannak népiesek, továbbá u. n. eifrázók, de szintén jellegzetesen magyarosak és végül nyugati stílusúak, leginkább németes utánzatok. Megemlékezett ezután a modern Csokonai melódiákat szerzőkről is. Az utóbbiak közé tartozik a felolvasó maga is, ki nek négy nagyon sikerült Csokonai dalát Hoór-Tempis Erzsébet, a kiváló énekművész nő interpretálta gyönyörűsége hangján. A művészi zongorakiséretet Diczig Alajos dr. látta el. A főiskolai kántus két énekszámmal vett részt a műsorban, elénekkelvén a „Tihanyi echó” és a „Reményhez” e. Csokonai dalokat.

Tőzsde

Terménytőzsde

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 352—357, egyéb 350—355, 77-es tiszavidéki 357—362, egyéb 355—360, 78-as tiszavidéki 360—365, egyéb 357—362, 79-es tiszavidéki 362—367, egyéb 360—365, sörárpa 320—350, takarm. árpa 240—250, köles 185—190, zab 235—250, tengeri 260—265, repce 600—610, korpa 162—165, rozs 217—230, új tengeri 185—187.

Együtt lopott az apa a fiával

A debreceni törvényszék 3—3 hónapi fogházra ítélte őket

Nagyon alacsony értelmi fokon álló öreg sámsoni földmives és a fia állottak ma délelőtt a debreceni törvényszék dr. Koháry tanácsa előtt. A királyi ügyészség id. Oláh János földmivest és fiát ifj. Oláh Jánost azzal vádolta, hogy a múlt év szeptember 28-án bemásztak Varga János gazdálkodó tanyájára és a padlásra felosonva, onnan 130 kilogramm búzát 32 kilogramm tengerit loptak el.

Kihallgatásuk elején kijelentették, hogy bűnösnek érzik magukat, nem nagyon. A lopást nem tagadták. Az elnök kérdésére, hogy miért loptak, nem tudtak semmit sem

felelni. Lélektelen szemeiket maguk elé meresztették s csak a vádlókat huzogatták.

A bíróság a két megtévedt földmives kihallgatásával be is fejezte a bizonyítási eljárást s ítélethozatalra került a sor. A törvényszék ítéletében az apát és a fiút fejenként 3—3 hónapi fogházra ítélte lopás miatt.

Mikor az öreg Oláh Jánostól megkérdezte az elnök, hogy belenyugszik-e az ítéletbe, azt felelte, hogy nem nyugszik bele, inkább meghal. A fiatal Oláh János is felelősség tekintetében csatlakozott az édesapjához.

KITONÓ

FAJBOROK

a Gambrinusban.

KRÓH ÁRUHÁZ Dégenfeld-tér

fehéráru osztálya

AJANL;

Kallickó vászon	mtr.	11 $\frac{1}{2}$	Battist schifonok	mtr	27
Fehérnemű vászon	"	15 $\frac{1}{2}$	Párisi damask ágyhuzatra	"	36
Fehérnemű schifon	"	15 $\frac{1}{2}$	Vászon aiso lepedő 140 cm.		
Cérna ingzefir	"	18 $\frac{1}{2}$	széles	mtr	42
Angin (dunna tokk)	"	19	Vászon paplan lepedő 180 cm.		
Cérna kanavász	"	20	széles	mtr	58
Nadrág köper	"	26			

ARAK EZER KORONAKBAN.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

sejlemek, divatlanelek és mindenféle

OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.

Kirakatainkat szíveskedjenek figyelemmel kísélni.

Aszódi és Róth divatáruház

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállítói.
Tisztviselőknél 5 százalékos kedvezmény.

SPORT

Becze nagy szerű szereplése

a Nagy Béla emléktverseny előmérkőzésein. Kellemes meglepetést kelte. Ő mutatta tegnap a legjobb formát és ő volt az egyetlen, aki vereség nélkül került be az emléktverseny döntő küzdelmeibe.

Az I. csoportban Széchy, Beczner, Petschauer, Gfellner, Eckl, Vargha, Dietz és Gyéres indultak. Beczner valamennyi ellenfelét legyőzte. Döntőbe kerültek: Beczner 7 gy. Széchy 6 gy. Petschauer 5 gy. Gfellner és Vargha 3—3 gy.

A II. csoportból a döntőbe kerültek: Kovács dr. 5 gy. Meixner és Schröder 4—4 gy. Polányi 3 gy. és Tihanyi 2 gy.

A verseny döntőmérkőzése ma délután 6 órakor kezdődik a döntőbe került 10 vívó között. A legtöbb eséllyel Kovács, Széchy, Petschauer és a szenzációsan szerepelt Beczner indulnak.

Az őszi forduló végállása

ugyszólván már kialakult. — A DVSC nagyobb klasszisa teljes mértékben érvényesült és pontvesztés nélkül, imponáló gólaránnyal biztosította az őszi forduló első helyét — pedig még a DEAC-al szembeni mérkőzése hátra van. A DVSC után következő helyek sorrendje régen kialakult, az utolsó helyeken azonban még lehetnek változások. A NyBSE—NyKISE-meccs fogja eldönteni az utolsó hely kérdését, a DEAC pedig alighanem meg fogja előzni a jelenleg ötödik helyen álló DKASE csapatát.

Az ifj. bajnokság őszi fordulóját teljesen megérdemelten nyerte meg a NyKISE csapata. Az utána következő helyek még nem alakultak ki. — A DTE súlyos veresége után nyitlta vált a 2. hely is közte és a NyTVE között. — Jelenleg a DEAC és DVSC állanak az utolsó helyeken, de 3—3 mérkőzésük még hátra van.

A góllövő lista élére a NyBSE-nek lött 4 góljával

Polanczky II.

került, aki csapatának szerzett 9 góljával az őszi fordulóban áll az első helyen.

6 gólosak: Vampetics (DVSC), Kaiser (DTE), Ertinger (BUSE).

5 gólosak: Martin, Vince III. (DVSC), Cicka (BUSE). — Deák (NyTVE).

4 gólosak: Molnár (DVSC), Kerész (BUSE), Guttmann (NyTVE), Farkas (DTE) és Boda (DEAC).

3 gólosak: Klein (BUSE), Kurz (NyTVE), Szlamek (DTE) és Gá (DKASE).

Előre!

Csak egy cél felé!

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruha áruházában
hol nagyon olcsóért szép, jó és tartós

férfi, fiu ruhák, kabátok szerezhetők be.

DEBRECEN, PIAC UCCÁ, (közvetlen a „BIKA” alatt.)
KÉREM A CÉGRE ÜGYELNI!

Gondatlan kéményseprésből tűz támadt. A Bethlen-utca 54. számú házban szombaton este tűz támadt. A házbeltiek azonnal értesítették a tűzoltóságot, amely rövidesen kivonult és konstatació, hogy kéménytűz keletkezett, mert a kerületi kéményseprő nem szedte ki a takarításkor lehullott korom és kéményszurkot. A hosszú időn keresztül lerakódott kéményszurk olyan magasra emelkedett, hogy a kályhacső közelsége miatt tüzet fogott és izzóparázs keletkezett a kéményben. Az esetet csak azért szükséges megemlíteni, mert hasonló gondatlanságból — ha idejében észre nem veszik a tüzet — komolyabb végű katasztrófa is állhatott volna elő. A tűzoltóság megérkezéséig a házbeltiek már eloltották a tüzet s így egyéb munka, mint a tűzbiztonság megállapítása nem várt a tűzoltókra. A felvett jegykönyv szerint a szűk kéményben négy kilogramnyi szurok volt lerakódva, ami azt bizonyítja, hogy nagyon hosszú idő alatt képződött olyan magasra, hogy kigyuladjon. A tűzoltók és a rendőrszem megtették a gondatlan kéményseprő ellen a feljelentést.

Ahít a jászolhoz kötöttek. Tegnap számunkban már hírt adtunk arról a törvényszéki tárgyalásról, mely kedden délelőtt kezdődött a debreceni törvényszéken. Id. Nagy István bellegelői gazdálkodó fia ifj. Nagy István, József és András apjuk biztatására annak haragját, Tar Gábort, aki éppen kiakart békülni az öreg Naggyal — véresre verték és a jászolhoz kötözték. Ebben segítségükre voltak a szomszédok, Szabó Sándor és Lakatos János is. A törvényszék tegnap a késő délutáni órákban fejezte be a tárgyalást. Már este volt, mikor Serly Jenő tanácselnök kihirdette az ítéletet, mely szerint a bíróság id. Nagy Istvánt személyes szabadság megsértése vétségében mondta ki bűnösnek s ezért 3 millió korona pénzbüntetésre ítélte. A többieket súlyos testi sértés és személyes szabadság megsértése vétségében találta bűnösnek a törvényszék s ezért Nagy Józsefet 4 hónapi, ifj. Nagy Istvánt és Andrást 2-2 hónapi, Szabó Sándort, Lakatos Jánost pedig 1-1 hónapi fogházbüntetéssel sújtotta. Az ítéletet úgy az ügyész, mint a vádlottak megfelelően beírták.

Kutubőrkeztűk (csattos, bélelt) 150.000, gyermekek részére 100 ezer, szőrmehéltéses könyökig érő autókéztűk 300 ezer koronáért kaphatók Vitézságnál, Piac-u. 16.

Karácsonyi Zenealbumok már már megjelentek Rózsavölgyi. — Bárd és Nádor-féle bő tartalommal kapható Antalffy könyvkereskedésében Szent Anna-utca és Varga utca sarok.

6000 koronáért vasárnap három napilap: Debrecen, Tiszántuli Hírlap és a Debreceni Hétfői Ujság közül tiz szavas alkalmi apróhirdetést.

Színház

Osokonai színház műsora:
November 18-án *A vihar*. Színjáték. B bérlet.
November 19-én *A vihar*. Színjáték. C bérlet.

Színházi iroda jelentése:
„*A vihar*”. Shakespeare monumentális, látványos színjátéka ma szardán B) bérletben.

„*A vihar*” szenzációs díszletei és technikai új felszerelése ritka látványosságot képeznek.

„*A vihar*” Beethoven örökszép zenéjével kerül színre.

„*A vihar*” előadásai Sophie Saltanova és Alexander Nikitin a női ballet-karral szenzációs táncokat adnak elő.

„*A régi jó Budapest*”, a debrecenieket egy csapásra meghódító sláger operette vasárnap délután olcsó helyárrakkal, az eredeti szereposztással.

„*A nő vége*”, az utóbbi évek legnagyobb sikerű magyar operette-újítását szombaton hérlétszünetben mutatja be a színház. A darab vonzóerejét növeli, hogy a farszto főszerepeket felváltva játsszák és pe-

dig Viktust — Honthy Hanna híres alakítását — Timár Ilia és Szegő Lilly, Bélát — Kabos Gyula nagyszerű szerepét — Tamás Benő és Károlyi Vilmos. Szilágyi Marcsa, Halasiné, Püspöki Rózi, Krompachi, Csolnakossy kezében van a főbb főszerep. — Sophie Saltanova és Alexander Nikitin pedig utólaghetetlen táncművészetüket fogják csillogtatni.

A mozgószínházak műsora:
Meteorban esütörtökön „Autón szerzett menvasszony”, „Száguldó kerékpár” és „Peggy, mint rikkanás” kísérelkek. Előadások 6 és 8 órákor.

Nyomatott a kiadótulajdonos Tiszántuli Hírlap nyomda r. t. kör-forgógépein.

UJ! Részlet Üzlet UJ!

A mai nehéz gazdasági viszonyokra tekintettel, tisztviselőknak és hitelképes egyéneknek **részletre is** a legszolidabb árakon árusítunk.

Férfi és női divatrukat, harisnyát, keztűt, inget, alsónadrágot, kötött kabátot, gyermek kelengyét és mindennapi rövidáru cikket.

Nem részleteknek. Szolid, becsületes kiszolgálás

CILLAG divatház, Bádogos-utca 1.

Schuschitzky János és társa

szénnagykereskedés, DEBRECEN Telefon: 1428, 1262

Szállít mint a Saigótarjáni Kőszénbánya R. T. kerületi kizárólagos képvisellete

salgótarjáni darabos szenet továbbá porosz kőszén, kokszt és tüzfát kicsinyben és nagyban.

Őszi szezonra legolcsóbb áron beszerezhető

Női és férfi szövetek, jehérműek, mindenféle iskolai és intézeti ruházati cikkek

Szabó és Zengewald nőfőzés rövidáru üzletében

DEBRECEN, SZENT ANNA-U. 3.

Vágo Rezső R.-T. debreceni fióküzlete

Házhoz szállít elsőrendű szalon porosz szenet, kokszt és száraz import tüzfát

debreceni telepeiről minden mennyiségben a telep hidmérlegén nettó súlyban lemérve a legolcsóbb napi árral.

Raktártelepek: Homokkert Híd-u. 12. Telefon 131.
Városi iroda: Fenec József-ut 87. II. em. Telefon 12-55. szám
Vaggontelepekben direkt hámozott árucikkek azonnal teljesítélenk

Pénz! Szilágyi Jenő bankirodája Pénz!

Debrecen, Csabó-u. 19. — Telefon 5-66.

Gazdák és háztulajdonosok figyelmébe!
Kisebb és nagyobb földbirtokokra, valamint házakra, olcsó és előnyös feltételek mellett, **teljesítéshiteleket nyújtok.**

Kis-, közép és nagybirtokosok figyelmébe
Előkező külföldi összeköttetésem alapján módomban áll holdanként 5,500,000 koronát 35 éves törlesztés mellett, bármilyen nagy összeget is, rövid idő alatt, előnyös feltételek mellett folyósítani.

Tőkepénzesek figyelmébe!
Magánpénzeket kihelyezésre elfogadok, rövidebb és hosszabb időtartamra, előnyös kamattételek mellett.

Valódi angol

női és férfi kabát és ruha **szövetek** mindennemű belésáruk, kötött kabátok, mellények és swejterek érkeztek

Petrik Károly és Társa

ötös és rövidáru üzlete

Szent Anna u. 5.

Női, férfi és gyermek harisnyák, keztűk olcsó árban.

SZOLID SZABOTT ÁRAK

Rumot, likőrt házilag csak elsőrendű essentiával készítsen. A jók között is a legjobbak a **REX-féle essentiák** kaphatók a Rex drogeriában városbáza épület.

Bőrlemez 100.000 koronán mindenféle kárpát fedélemel legolcsóbban beszerezhető Kemény építkezési anyagkereskedésében

Dedk Ferenc-u. 24. Telefon 14-34.

Népkölözhetetlen mindenkinek

Fontos! Megbízható! Egyszerű!

a TEBE

Takarékpénztárak és Bankok Egyesületének

PENGA SZÁMILIAS TÁBLAZATA

Kapható minden dohánytősdében, könyv- és papírkereskedésben. Viszonteladók: Értéktörzsi Bank Rt.-nél, VI., Zrínyi ucca 14. Tel. 132-58, 185-91. **Ára 2500 korona.**

Golden, netz stb. munkákra modern **képek, képek, körvonalakat**

egy képre vagy több tálcákra nagy választékban

vitéz Homoródi (Hampel) Jenő

Rátkóci-utca 8. — képekészítő üveges-Telefon szám: 11-94.

Szappanfőző Zsirosszódn

tegerősebb minőségben nagyon olcsón kapható

STERN

resztéküzletben Fenec ucca 14. Biltávként szarben.

Amikor a tavasz, közleg a nyár leg szép a lérti, ha jó ruhában jár! Ez pedig csak úgy lehet: ha **Végthöl** vesz egy atagáns öltözéket alkalmi ruhakészítésre utazat, Vár-u 2

APRÓ HIRDETÉSEK

hétköznapon két helybeli újságban a DEBRECEN-ben és TISZANTULI HIRLAP-ban 4 ezer korona. — Vasárnapon három helybeli újságban a DEBRECEN-ben, a TISZANTULI HIRLAP-ban és a DEBRECENI HÉTFOI ÚJSÁG-ban 6 ezer korona. Munkát vagy alkalmazást keresőknek 50% engedmény. — Apróhirdetését feladhatja: a központi kiadóhivatalban: József kir. herceg-utca 1. szám. (Bika-épület, volt Arany Bika mozgó helyiségében. — Szőlősi Sámuel Hatvan utca 1. Csáthi könyvkereskedésében Piac-u. 8. Méliusz könyvkereskedésében Piac-utca 26. Springer József könyvkereskedésében Piac-u. 28. Antalfy József könyvkereskedésében Szentanna- és Varga-u sarok. Turai trafikban, Hungaria-kávéház mellett, Groskó Györgyné Szécsényi-u. 6. Könya László Kossuth-u. 2. Révész Lajosné Péterfia-u. 11. Gruden Ferencné Péterfia-u. 57. Kovács András Kut-u. 11. Kocsák György Bethlen-u. 52. Meskó Györgyné Hatvan-u. 70. Szabó Mihály Hadházi-ut 10. özv. Bessenyei Albertné Csapó-u. 88. Czabán Nándor Cegléd-u. 22. özv. Pap Ferencné Szt.-Anna-u. 41. Hadzsi Istvánné Hunyadi-u. 10. Karacs Béla Késes-u. 69. Zsurovits Ferenc Miklós-u. 44. Hegedüs János Homokkert. Szabó Kálmán-u. 26. Szabó Ferenc csapókerti áll. trafik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal.

AJÁNLAT

Ablakok minden nagyságban kaphatók Blattner Kálmán ablakgyárában Sziv-u. 14. 8-a

Király kávéi mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható. — Dégenfeld-tér 11. szám. 1a.

Kötőtűgombok és gombolók teveszorból, selyemből gyári árban. — Zsinórgyár. Piac uca 32. 152

Női bársony kalapok 150,000 K-tól, női fűs kalapok 80,000 Koronától Széll Gergelyné, Csapó-utca 11. 16a

Urhölgyek! Angol és francia női divatterembe készülnek: kabátok 400.000, kosztümök 300.000, ruhák 100.000 koronáért. Bálint Margit, Péterfia 60.

Zálogház Hunyadi u. 14. 3 havi zálogkölcsönöket folyósít utólagos kamattérítés mellett. 9a

Debrecenszki kárpitos mester — Halköz 8. sz. Kész hencserek, diványok, bőr és berzsely garnitúrák állandóan raktáron. Javításokat olcsón készítek. 8a

Képkerekezés, ablak üvegezés, kézimunka, gobelin festmény és idegkeretek, nász és alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbban KONC-nál, Kávin-tér 5. Tel. 503.

Butorok, szalon, matrac legolcsóbban beszerezhetők dr. Balla butorraktárában részletre is. — Redőnyös irodabutorok Piac uca 8. 616

Nagy óra- és ókszerjavító műhely. olcsó árak. Stassik és Blattner, mű-óráskok. Csapó uca 12. 617

Figyelem! Mindenki tudja meg, hogy férfi száraz boxcipőt 200.000 koronáért, női száraz boxcipőt 200 ezer, női fél boxcipőt 180 ezer koronáért kaphat. Férfi cipő talpalás és flekk 35.000, női talpalás és flekk 30.000 K, férfi cipő fejelés 110.000 K, női 100.000, felelősség mellett. Kivánságra méret után is elkészítem. — Kovács, Eötvös uca 37. — 480

Legújabb modelű női kalapok 130 ezertől kezdve. Turyné. Pa-csirta-u. 41. 542

Hálószoba butorok, keményfa legolcsóbban. Lorántffy utca 6. 667

Gümmöcsfák elsőrendű dus választékban kapható kis és nagy tételben Szabó kertésznél, Fűvészkert 4. sz. 738

Elsőrendű koszt. 3 fogásos menü 13.000. Étkezőhely, Vár uca 2. 760

Női kalapokat gyorsan, olcsón készítik, alakítok. Cserepes-utca 16. 675

Ementáli, trapista sajtok állandóan kaphatók Turó-üzemben. Darabos-u. 20. Telefon: 668. H63

Nénapokra, disznótorra házi óbor 14.000 K. Kapható literenként Bő-szécsényi ut 45. 447

Nyíló árvaeskák, évelő tövek sok fajokban kapható Fűvészkert 4. 737

Chrysanthemum csokrok már tízezer koronától kaphatók Fűvészkert 4. sz. 735

Rubinstein Erna fényképei Ruzsáknál kaphatók, Piac u. 32. sz. — Ugyanott művészi felvételek készülnek. 758

Mosni vagy főzni elmegyek. G. J. Agárdi uca 7. 756

Tanuló- és kifizetőleányok felvétetnek. Kerékgyártó kézimunka-iparos, Szent Anna 6. 763

Tanulófiu ügyes szabadkézirajzoló felvétetik Kerékgyártó kézimunka-iparos, Szent Anna-utca 6. 764

Hó és sárcipők javításában utóérhetően Nagy műszerész. — Simonffy uca 19. 786

Mikulás bácsi értesíti a Springer céget, hogy levelezőlap újdonságai val pontosan ottan lesz. 777

Tisztviselő restanciákban levő irodák munkálatait csekély díjazásért szabad idejében lakásán végzi, esetleg lakásán végezhető bármiféle munkát elvállal. Ajánadóba kérek. 490

Bérszántást vállalom Fordson-traktorral. — Batosy főmérnök. Vargakert, Déli sor 17. 785

Figyelem! 1 pár női talpalás 28 ezer, 1 pár férfi talpalás 33.000, 1 pár női fejelés 95.000, 1 pár férfi fejelés 100.000, 1 pár női cipő 200 ezer, 1 pár férfi cipő 205.000 K. — Krupon talp. — Szücs István, Kávin tér 14. 736

Bor! Zamatos házibor literenként csak 12.000 K-ért kapható vasárnaponként 10-4 óráig. Poroszlay ut 51. sz. 781

Raktárnak vagy borpincének kiadó nagy világos, száraz pincehelyiség Péterfia 31. 784

LAKÁS, ÜZLET

Kiadó külön bejárattal butorozott szoba, ágynemű nélkül, fűtés, világítással, kozttal, Csapó utca végén. — Cím a kiadóban. 757

Szoba-konyhás lakás belterületen mellékhelyiségekkel, butorral átadó. Cím a kiadóban. 757

Modern ucai kettőszobás butorozott lakosztály kiadó. Hüvelyes u. 10. emelet. 748

Mindenféle vasárú, kötélárú és kocsikenőcs legolcsóbban beszerezhetők. Hitelszövetkezet, Csapó uca 28. sz. 728

Butorozott szoba szolid egyénnel kiadó. Weiszné, Bundi-u. 15. sz. 770

Két utcai butorozott szobát, — jól butorozottat — keresek, melyek közül az egyik irodának alkalmas, fűdőszobával. Ajánlatokat. Csak központban jeligére a kiadóba. 770

Péterfia elején butorozott szoba nagy előszobával kiadó. Péterfia 11. sz. trafik. 774

Kiadó két szép üzlethelyiség bármilyen célra. Csapó-u. 100. 640

Két butorozott szoba különbejáráttal központban orvosi rendelőknek, irodának is alkalmas, kiadó. Cím Turai trafikban. H77

Szekér jó állapotban, két lóra hám eladó. Péterfia 16., földszint vagy Sós kovácsnál, Gilányi lak-tanyánál. 773

Péterfia szájában Kut u. 2. sz ház beköltözéssel eladó. 775

Udvartakarítást lakás kapható Eötvös uca 22. 776

Elcserelem a Csapó uca-ba nyíló egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel álló ucai villanyvilágításos lakásomat a nagyállomás közelében levő lakással. Cím a kiadóban. 778

Magános urinőnek vagy urnak olcsón adok kosztot és lakást. — Iskola uca 8. 788

Egy kvártélyos felvétetik Boldogfalva uca 4. sz. 4. ajtó. 787

Kiadó kétszobás lakás jószágtartással. 5 millió lelépéssel. Tég-láskert, Balogh Mihály uca 8. sz. 778

KERESLET

Jól számoló nő pénztárba, esetleg vidéki jobb családkhoz házvezetőnek ajánlok. Cím Eötvös u 88. sz. 1-ső lakás. Sz. 791

Pénzkölcsönt, 5-10 milliót keresek magas kamatra hosszabb időre. — Cím a kiadóban. H44

Mosónét keresek, Cegléd uca 20 791

Jó munkás fodrászsegéd azonnal beléphet jó fizetéssel Szikszay Andor fodrásznál Szent Anna u. 66.

Egy ügyes tanulóleány felvétetik Balla hölgyfodrász és manikűr szalonba. Arany János u. 15. 774

Érettségizett, óvadékot nyújtó 40 éves, nős, agilis tisztviselő az épület fa és malomszakmában 20 évi gyakorlattal rendelkező tisztviselő bármilyen állást keres. Ajánlatokat a kiadóba kérem leadni. 734

Butor nélkül külön bejárattal utcai szobát keresek, lehetőleg előszobával. Nőtlen vagyok. Cím a kiadóba kérek. 762

ELADÁS

Jóforgalmu fűszerüzlet eladó. Cím a kiadóban. 739

Eladó szőlő, beköltözhető 3 szobás lakás, téli, nyári veranda, mellékhelyiséggel, jóvíziú kut, villany, pince stb. Értekezhetni Harmathy könyvkereskedésben, Fűvészkert uca 14 15-a

Elsőrendű nagy étterem, külön bor és sörházal, kávéházi engedély és korlátolt italmérséssel, azonnal beköltözhető lakással, nagy kerthelyiséggel, a város kellő közepén, igen előnyös feltételek mellett jutányosan eladó. Értekezhetni Turai hirdető iroda Debrecen, Miklós uca 8. 515

Csodaszép háló. Witrinfotelek, könyvszekrény, tükrök sürgősen eladó. Széchenyi-utca 6. H75

Zongora jutányos áron eladó — Honvéd uca 49. sz. 782

Többféle szép butorok eladók Iskola uca 8. 780

Két festett ágy sodronybetéttel, egy kályhaellenző eladó Eötvös u. 41. sz. 789

Andrássy ut 13. sz. beköltözhető szép ház eladó, alapincézett 3 szobás, fürdőszoba és mindenféle mellékhelyiséggel felszerelt téli-nyári lakás, vevőnek azonnal át lesz adva, mindenütt spalet, vasajtók, villany, 3 nyilas termő fajszőlő és fajgyümölcsfák, borház, elkülönített baromfiudvar, sertésöl 15 sertés részére stb. Értekezhetni Fűvészkert u. 14., Bélyegotthonban. 779

Pesti uca 69. sz. modern szép új ház eladó, palatetés, alapincézett, hetni köznapokon Fűvészkert uca 14. Bélyegotthonban. 792

Egy kétsütős, tornyos sparhelt vízmelegítővel eladó. Kőlesey uca 16. sz. keresztépület. 771

Eladó nagytelki családi ház beköltözhető lakásokkal és istállóval gazdálkodóknak alkalmas. Jókai uca 22. 783

Motorkerékpár 3 és fél lóerős, használt, de jókarban levő, olcsón eladó. Megtekinthető Verbőczy u. 12. sz. 793

VEGYES

Három utcára nyíló adómentes ház eladó; mindkét sarkán üzlet. — Három szoba mellékhelyiségekkel el-foglalható Maróthy György 41. 702

Elvesztettem egy 20 éves emlékü karkötőt a Csokonai színházban. — vasárnap este. Kérem a megtalálót, hogy az arany értékét megfizetem, csak juttassa el a Tiszántuli Hirlaphoz. 769

Eladó plüss divány, keményfa háló és egy szekrény. Borz u. 13 586

Kertészeti és gazdasági gyakorlatl és elméleti tudással bíró középkoru, keresztvén, családosi férfi kertészben állást keres, vagy közép, kisebb birtokok önálló vezetését vállalja. — Ügyszeretéről és „Komoly” jellegére a kiadóba. 795

Keresztvén gazdatiszt vagyok, 34 éves, vagyonom 130 millió korona készpénz, nőül vennék hozomány-nal rendelkező házias leányt vagy özvegyet. Kimerítő választ „Keresztvén” jellegére hirlapiroda. Széchenyi uca 6. sz alá kérek. — Csak teljes című levelekre válaszolok. H76

Nyulbört 25.000 kor., tollat legmagasabb árért veszek. Fischer. Bethlen 54. H78

3 perc alatti hajmosás legújabb párisi módszer szerint, villanyszárítás mellőzve. — Henna hajfestés

Ramminger hölgyfodrásznál Varga-utca 1. (Görögutca)

Pince-szoba butorozva is kiadó Domokos Lajos uca 16. 798

Finom, jó süttők eladó. Kossuth uca 73. 797

Csapó uca legforgalmasabb részén üzlethelyiség sürgősen átadó. Érdeklődni Bárány, Timár u. 13.

Jó munkás borbélysegéd felvétetik — Szentanna utca 14. 768

Árpád-tér mellett egy szoba, mellék helyiségű lakás elcsereendő, Nagy-állomás közelében hasonlóval. Deák Ferenc 26, vendéglő. 767

Butorozott szoba kiadó ellátással, vagy a nélkül. Boldogfalva utca 11. 762

Butorokat nagy választékban, elsőrendű kivitelben olcsóbban, mint bárhol beszerezheti Lefkóvits butorárú-kizáró ag Lefkóvits házban Simonffy-utca 6. Teipiaccal szemben.

Nagy irodai gyakorlatl rendelkező, vas- és fűszerzakmában is jártas munkaszerető keresztvén, középkoru, családosi tisztviselő jó referenciákkal, magyar, német nyelvtudással irodai, raktárnoki, vagy bizalmi állást keres. Vidékre is menne. Szives meghívást „Két érettségi” jellegén a kiadóba kérek. 794

Elsőrendű kárpito munkát készít SZABÓ JOZSEF VARGA UCCA 1 BÉRSZEY fotelek, garnitúrák raktáron.